

1 Oslofjorden er fortsatt i live, men 2 trenger livreddende førstehjelp

3
4 Livet i Oslofjorden har endret seg dramatisk de siste årene. Fisken forsvinner, koraller
5 dør, det er algeoppblomstring, tilslamming, og store deler av fjorden er nærmest død.
6 De store synderne er nitrogenforurensing fra kloakkutslipp og avrenning fra
7 landbruket, men tilførsel av miljøgifter og langvarig overfiske blant annet med bunntål
8 påvirker også miljøet i havet. I tillegg kommer nedbygging og privatisering av
9 strandsonen og utfylling som skader strandnære oppvekstområder for fisk.

10 Tiltaksplanen for redning av Oslofjorden, som ble vedtatt i 2021, har ingen
11 forpliktende krav og har ikke blitt fulgt opp med hverken penger eller handling, men
12 ble overlatt til den enkelte kommune, jordbruker, grunneier og private. Planen er ikke
13 satt i verk og tilstanden i fjorden har ikke bedret seg de siste årene.

14

15 **Nitrogenrensing av avløp og utslipp fra skip og båter**

16 Oslofjorden har stor betydning for mange mennesker og næringer, og er en vesentlig
17 nasjonal transportvei for handel, produksjon og turisme.

18 Kommunene langs fjorden har fått pålegg om nitrogenrensing fra 2030. Arbeidet med
19 å etablere nye renseanlegg er omfattende og dyrt. Prinsippet om at kostnadene skal
20 dekkes av befolkningen langs fjorden med skyhøye VAR-avgiften, virker urimelig da
21 nitrogenutslipp via kloakk fra kystkommunene bare er en del av problemet.

22 Våre naboland innførte krav om nitrogenrensing på et tidspunkt norske myndigheter
23 ikke syntes det var nødvendig, Det var en feilvurdering, en kostnad staten mener
24 kommunene nå skal ta alene.

25

26 I Statsbudsjettet for 2024 fikk SV inn økt satsing på nitrogenrensing (22 millioner
27 NOK). Det er bra, men det er et langt stykke igjen. Et renseanlegg i en kommune
28 koster opp mot 1 milliard NOK. Det vil også være mangel på kompetanse og teknologi
29 når alle skal bygge samtidig.

30 **SV vil:**

- 31 ● at staten tar ledelsen med en samlet plan for nitrogenrensing med statlig
32 tilskudd til planlegging
- 33 ● at det etableres et fond for tilskudd og lån for bygging av selve
34 renseanleggene.
- 35 ● at krav om nitrogenrensning må gjelde hele nedbørsområdet for Oslofjorden,
36 og at man ser på mer lokale og biologisk baserte løsninger.
- 37 ● At utslipp av kloakk direkte til fjorden fra skip og lystfartøy må forbys, og
38 Oslofjorden må få samme særskilte krav om rensing som gjelder for
39 Østersjøen.

40

41 **Avrenning fra jordbruket**

42 En vesentlig del av landets matproduksjon foregår i tilknytning til fjorden.
43 Vassdragene med størst vannføring i Norge har utløp i Oslofjorden. Nedbørsområdet
44 strekker seg fra Røros/Dovre i nord til vannskillet mot Vestlandet på Hardangervidda.
45 Dette omfatter 118 kommuner. Derfor må fjordens helse være et nasjonalt
46 anliggende. Vi viser til innsatsen i Mjøsa på 1970-tallet med statlige bidrag.
47 Frivillige tiltak gjennom tilskudd er ikke nok for at tilførslene av næringsstoffer og
48 partikler til Oslofjorden reduseres, det må også stilles juridiske krav.

49

50 **SV vil:**

- 51 ● Jobbe for å innføre forpliktende miljøkrav i jordbruket via regionale forskrifter
52 for hele nedbørsfeltet til Oslofjorden, med hjemmel i jordloven
- 53 ● Jobbe for at det stilles juridiske krav som forbud mot høstpløying og større
54 kantsoner.
- 55 ● at man gjennom jordbruksforhandlingene fortsetter å øke nivået på
56 øremerkede midler til vannmiljøtiltak.
- 57 ● styrke landbrukskontorene, slik at bøndene får veiledning og opplæring, samt
58 ressurser til kontroll.
- 59 ● jobbe for mer sirkulære løsninger uten så stor bruk av kunstgjødsel.

60 Vern av økosystemet og arts mangfoldet ved og i sjøen

61 Områder med naturlig vegetasjon er vesentlig for å opprettholde arts mangfold, dyre-
62 og fugleliv samt at det bidrar til å rense overvann. Kommunene langs fjorden bør
63 oppfordres gjennom insentiver til å jobbe for arealnøytralitet, og å stoppe all utbygging
64 i sjønære områder. Økosystemet i fjorden må reddes via en rekke tiltak.

65

66 **SV vil:**

- 67 ● jobbe for atskillig større fredningsområder, spesielt for torsk.
- 68 ● at all fiskefangst utenom med snøre og stang, må forbys inntil fiskestammene
69 er blitt bærekraftige
- 70 ● at antallet hummerfredningssoner må utvides.
- 71 ● at det settes stopp for at kommunene kan godkjenne utbyggingstiltak ved
72 elver, innsjøer eller ved sjøen, som omfatter forbud mot privat mudring som
73 skader ålegressenger.

74

75 SV mener at det er en nasjonal oppgave å berge Oslofjorden. Til det trengs det
76 innsats med statlige midler, og det trengs strengere juridiske krav og større fart i
77 arbeidet.